

ปฏิจจาทนลักษณ์

มีการเป็นที่ตั้งแห่งกุศลธรรมทั้งปวงเป็นลักษณะ

ในวิสุทธิมรรค อัญญาฎา เกี่ยวกับศีล ศัพท์แสดงอรรถ ๒ อย่าง ผู้รู้ไวยากรณที่เป็นอาจารย์ทั้งหลายเห็นอรรถ ๒ อย่างนี้ บางเกจิอาจารย์ได้กล่าวว่า คำว่า ศีลนี้ มาจากคำว่า (สิระ) หรือ (สีสะ) **สิระ ศัพท์ กับ สีสะ ศัพท์นี้ แสดงอรรถว่าเป็น “ห้ว”** สัตว์ทั้งหลายเมื่อขาดหัวแล้วก็ต้องเสียไปทั้งตัว เหมือนอย่างนั้น **กุศลธรรมก็เช่นกัน ถ้าศีลขาดไปแล้ว ก็เสียไปทั้งหมด** เพราะเหตุนั้น ศีลนี้เปรียบเหมือนหัวของกุศลธรรมทั้งหลาย ฉะนั้น สิระ หรือ สีสะ นี้ เมื่อได้เปลี่ยนอักษรแล้ว เรียกว่า ศีล

อีกนัยหนึ่ง ในโลกนี้ การดับความรอนั้น บาลีเรียกว่า **(ศีล) ศีลนี้สามารถดับกิเลสในสัตว์ให้เย็นสงบได้นั้น** ก็เรียกว่า (ศีล) เหมือนกัน เมื่อเอา “ด” อักษรออกก็เรียกว่า ศีล อรรถที่แสดง ศีล ศัพท์ที่ถูกต้อนั้น ตามที่ได้แสดงไว้แล้วใน มคธอภิธาน คาถาข้อที่ (๑๐๙๒) ได้แสดงว่า **“สีลัง สภาเว สุพพะเต”** ในอรรถเป็นสภาวปกติและอรรถการประพฤดี ๒ อย่างนั้น บาลีที่แสดงไว้ข้างบนนี้ ถือเอาอรรถที่ ๒ ที่เป็นการประพฤดีเท่านั้น

ความหมายของศีล

สมทานัง ตั้งไว้ด้วยดี

อุปธานัง เป็นที่รองรับทรงไว้ คุณธรรมชั้นสูง

เตียร ศิลประดุงเหมือนศีระะ

สีตล เย็น

ศาลา

ปกติ

อาธารภาโว รองรับไว้ซึ่งคุณธรรมชั้นสูง

พูดเรื่องศีล คือ พูดเรื่องชีวิต

ชีวิตที่มีศีลกำกับ จึงจะเป็นชีวิตที่ปลอดภัย ในสังสารวัฏ

ศีลเป็นนามธรรม อยู่ในตัวเรา

พระโพธิสัตว์ระลึกพุทธการกธรรมมีศีลबारมีเป็นต้น

ศีล อยู่ในตน
ศีล เป็นนามธรรม
ศีล เป็นกุศล

ศีลอยู่ในกระแสชีวิตของเราทุกคน แต่ไม่ได้เหตุปัจจัยในการเกิดขึ้น หากเราไม่เข้าใจ ศีลจึงเกิดขึ้นไม่ได้

ข้อปฏิบัติทั้งหลายที่เป็นทางแห่งการพ้นทุกข์ ถูก รากะ โทสะ โมหะ อกุศลธรรม กลบไว้ จึงหาไม่เจอ

พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นตัวชี้ และ มนสิการที่จะทำให้ศีลเกิดขึ้น

ลักษณะที่จตุกกะของศีล

ลักษณะ

ทำกายกรรม วจีกรรม และการดำเนินชีวิตให้ตั้งไว้ด้วยดี ไม่กระจัดกระจายไม่ช่านไป

กิจ

ภาวะที่ทำลายความทุกข์

อาการปรากฏ

มีความบริสุทธิ์แห่งกาย วาจา ใจ เป็นอาการปรากฏ

เหตุใกล้

มีหิริ โอตตปปะ

ธรรมที่ถูกประหารด้วยศีลกุศล

ศีลละโทสะโดยตรง โทสะเป็นตัวตัดรากของศีล

หากศีลเข้าไปอยู่ในกระแสชีวิตของผู้ใด ผู้นั้นจะเป็นคนสงบเยือกเย็น มีความเสียมขันธ์ โสรัจจะทำงานเต็มที่

ศิลปิน โต๊ะและอนุญาตให้โต๊ะเกิดขึ้น

ทำไมจึงขบขัน โต๊ะ
เป็นประการสำคัญ

โต๊ะเป็นตัวตลกของศิลปิน ทำให้ศิลปินงอกเงยไม่
เจริญขึ้น

ชั้นดีบารมี ชั้นดีสังวร เป็นประจุห้องประชุมของคุณธรรม
ทั้งหลาย ดังนั้นคนที่จะสามารถฝึกหรือเจริญคุณธรรมเบื้อง
สูง เช่นสติปัญญา สัมมปธาน อิทธิบาท อินทรีย์ พละ
โพชฌงค์ อริยมรรคเป็นต้น ถ้าขาดชั้นดีสังวร โต๊ะ เป็น
ฐานรองรับแล้ว คุณธรรมเบื้องสูงเกิดขึ้นไม่ได้เลย

โต๊ะ คือ ชั้นดีบารมี ชั้นดีสังวร
เปรียบเหมือนทะเลลึกที่โต๊ะดำดิ่งไม่ถึง
บุคคลที่มีชั้นดีเท่านั้นจึงจะทำประจุห้องประชุม เป็นอาหารภาโว
รองรับคุณธรรมเบื้องสูง มีฐานอยู่ที่โต๊ะ หรือ ชั้นดีสังวร หรือ
ชั้นดีบารมี เป็นตัวฉกให้ศิลปินทั้งหลายแข็งแรงและมั่นคง คนที่
เจริญศิลปินได้ดี คุณธรรมทั้งหลายจะเกิดขึ้นอย่างง่ายดาย

คนที่เจริญเมตตาได้ดีเพราะกุศลศิลปินแข็งแรง

ธรรมที่กุศลศีลทำให้เกิดขึ้น เป็นอุปถัมภกสติ

เมื่อกุศลศีลหนาแน่นแล้ว กุศลศีลเป็นอุปถัมภกสติให้เกิดมรรคเบื้องต้น ๓ ผลเบื้องต้น ๓

จะเห็นว่าทานที่เป็นไปกับศีล ศีลที่เป็นไปกับทาน แทบจะแยกองค์ธรรมไม่ออกเลย อโภจทาน อโศจทาน อโหมทานทั้งหลาย หรือวิริยทาน อภัยทาน มหาทาน สภาวธรรมเหล่านี้อนุญาตหรืออุปถัมภ์ให้โสดาปัตติมรรค สกทาคามีมรรค อนาคามีมรรค โสดาปัตติผล สกทาคามีผล อนาคามีผลเกิดขึ้น

นี่เป็นอริยกันตศีล ศีลที่ไม่มีตัณหา มานะ ทิฏฐิลูปคลำ เมื่อพัฒนาดีแล้วจะโลดแล่นไป

วิธีใช้ว่ากุศลศีลเกิดขึ้นจะเป็นคนร่าเริงเบิกบาน ไม่เดือนร้อนใจ อวิปปฏิสาร เป็นปัจจัยแก่ปราโมทย์ ปิติ ปัสสัทธิ สุข สมานิ

คนฉลาดที่ฝึกมาดีแล้ว มองวัตถุประสงค์ทั้งหลายเป็นวัตถุประสงค์ และวัตถุประสงค์ เปลี่ยนสัญญา จากกามสัญญา พยาบาทสัญญา วิหิงสาสัญญา เป็นเนกขัมมะสัญญา อพยาบาทสัญญา อวิหิงสาสัญญา

ธรรมที่เป็นความเศร้าหมองของศีลคือ อุปกิเลส ๑๖

อานิสงส์ของศีล

อวิปปฏิสาร

ความไม่เดือดร้อนใจ ไม่รำคาญใจ ไม่หงุดหงิดวุ่นวาย
ได้แก่กลุ่มบุคคลจิตตูปบาทอันเป็นปฏิปักษ์ต่อความเดือดร้อนใจ

ในที่นั้นคือ โทสะเตน จิตที่นิมนวลอ่อนโยน

อวิปปฏิสาร ได้แก่ความ
เป็นไปด้วยอำนาจแห่ง
การพิจารณาศีลของตน

พอพิจารณาศีลแต่ละข้อแล้ว สติที่เข้าไปประลึก ปัญญาที่เข้าไปวิจัย
ความเพียรประคอง
ว่าเรามีได้ละเมิดข้อฝึก เราได้ดีแล้วหนอ เป็นลาภของเราแล้วหนอ

ยังคิดยิ่ง โลดแล่น เป็นอาร์มมณาธิบัติ อาร์มมณูปนิสสยะ
จึงจะเป็นปัจจัยแก่อวิปปฏิสาร

๑. ย่อมประสบแห่งกอง โภคะใหญ่เพราะเหตุแห่งความไม่ประมาท
ขยัน ไม่ประมาท จลตจัดการ เป็นชื่อของการเจริญสติ
ขยันหาทรัพย์ ดูแลตนและบุคคลอื่น ใช้ทรัพย์ทำบุญ ไม่มัวเมา
เป็นทาสของทรัพย์

๒. กิตติศัพท์อันงามของท่านผู้มีศีล ถึงพร้อมด้วยศีลยอมพุ่งไป

๓. เข้าไปในที่ใดยอมเป็นผู้องอาจเข้าไปเพราะไม่เห็นข้อตำหนิ
หรือติเตียนใดๆ ชีวิตสะอาดบริสุทธิ์ ไม่มีเก้อเขิน

๔. ไม่หลงทำกาลกิริยา เพราะมีใจมองใส

๕. ตายแล้วไปสู่คติโลกสวรรค์

๖. อานิสงส์อีกมากมาย เป็นที่รักที่ชอบใจเป็นต้น มีความสิ้นไป
แห่งอาสวะเป็นที่สุด ได้โลกียสมบัติและโลกุตตรสมบัติ

หากเราไม่ได้สมาทานศีลไว้แต่เมื่อมีเหตุการณ์เฉพาะหน้ามาแล้วเรายังยังเผลอเจตนาละเมิดได้
ตัวที่เป็นปัจจัยแก่การงดเว้นคือ ปัญญา หิริ โอตตัมปะปะ คิดถึงชาติตระกูล ความเหมาะสม
เป็นต้น เรียกสัมปญวิริตี

คำถาม นิสิตศิลปินลีลาศพดปรมาส ต่างกันอย่างไร

ไม่ต่างกัน เป็นศิลปะที่ถูกค้นหาและทฤษฎีลุ่มคลำและ
จับฉวยเป็นการรักษาศิลปะที่ขาดองค์ความรู้ไม่
เข้าใจจุดหมายของศิลปะตามความเป็นจริง

เป็นศิลปะที่ไม่สะอาด